

Omdat leren werkt!

Hierbij presenteren wij het jaarverslag 2015-2016 van het Regionaal Bureau Leerlingzaken Zeeuws-Vlaanderen (RBL). In inmiddels vertrouwde vorm; een compacte leesbare krant. Door middel van deze krant informeren wij u over de ontwikkeling van de leerlingenaantallen in Zeeuws-Vlaanderen, de werkzaamheden die het RBL in het afgelopen schooljaar heeft uitgevoerd en de speerpunten voor 2016 – 2017.

De taken van het RBL

Het RBL werkt in opdracht van de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten en voert de volgende wettelijke taken uit:

- 1) uitvoering leerplichtwet 1969
- 2) uitvoering van de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie zoals verwoord in de Wijzigingswet Wet op het voortgezet onderwijs van 6 december 2001.
- 3) Afhandeling aanvragen Leerlingenvervoer.

Op grond van de Leerplicht- en Kwalificatiewet begeleidt het RBL leerlingen tot 18 jaar die spijbelen of dreigen uit te vallen of al uitgevallen zijn. Het doel is de jongere zo snel mogelijk terug op te school te krijgen of te begeleiden naar de juiste hulp. Ook handhaving is hierbij een middel. Als jongeren 18 jaar zijn, zijn ze niet meer leerplichtig, maar behoren ze op grond van de RMC wetgeving tot hun 23 e jaar tot onze doelgroep. Als zij geen startkwalificatie hebben, worden ze in eerste instantie terug naar onderwijs begeleid. Als dit niet haalbaar is, wordt een passend traject aangeboden, gericht op toeleiding naar werk, een andere wijze van participatie of zorg. Tot slot behandelt het RBL de aanvragen leerlingenvervoer voor de drie gemeenten en kunnen ouders, scholen en netwerkpartners daar terecht voor informatie en advies.

aanpak van verzuim en dreigend uitval. Zo is er beter en rechtstreeks contact met de verzuimcoördinatoren en mentoren binnen het onderwijs. De afspraken met de interne zorgstructuur zijn aangescherpt. Ook worden studenten waarbij een groot risico is op uitval eerder besproken en waar nodig vroegtijdig in begeleiding genomen. Een laatste belangrijke afspraak die is gemaakt is dat geen enkele student wordt uitgeschreven zonder dat het RBL wordt geïnformeerd. Het afgelopen schooljaar zijn voorbereidingen getroffen om de samenwerking met het Primair Onderwijs te verbeteren. In de REA zijn afspraken gemaakt om de contacten met de basisscholen in de regio te intensiveren. Ook is onderzocht wat het RBL kan betekenen voor de circa 1200 leerplichtigen die in België een school bezoeken. Daar kennen ze geen leerplichtwet zoals in Nederland. Wat doen scholen met de Nederlandse leerlingen die verzuimen? Kennen zij het RBL?

Voor leerlingen die naar school gaan in België zijn ouders wettelijk verplicht een beroep op vrijstelling doen. Doordat ouders niet reageren levert dit extra werk op. Omdat het RBL

Inhoud

2. Verzuim en vrijstellingen
3. Thuiszitten en voortijdig schoolverlaten
4. VSV-convenanten + leerlingenvervoer

verantwoordelijk is voor een sluitende leerlingadministratie blijft het een prioriteit om dit in beeld te krijgen. Daarom is het afgelopen schooljaar gebruikt om een besluit te nemen over de invoering van het instrument "last onder dwangsom". Door gebruik te kunnen maken van deze interventie, hopen wij dat ouders sneller doorgeven dat hun kind in België onderwijs volgt en vanuit zichzelf vrijstelling aanvragen.

Begrippen

Leerplicht en kwalificatieplicht

In Nederland zijn kinderen vanaf vijf jaar tot het einde van het schooljaar waarin zij zestien jaar worden op grond van de leerplichtwet verplicht om naar school te gaan. Na de leerplicht volgt de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht duurt tot de dag dat een startkwalificatie is behaald. Of tot de dag dat de jongere 18 jaar wordt.

Voortijdig schoolverlater (VSV-er)

Een voortijdig schoolverlater is een jongere tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat.

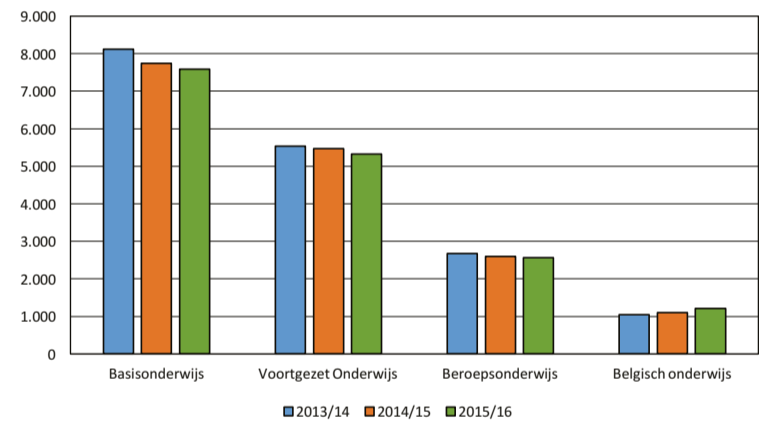
Startkwalificatie

Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger.

Terugblik 2015 – 2016 en ontwikkelingen

De scholen voor Voortgezet Onderwijs (VO) en het MBO hebben een vaste consulent vanuit het RBL. Dit is voor de scholen, ouders en leerlingen erg handig. Binnen het VO zijn we vertrouwde gezichten en werpt onze intensieve aanpak en samenwerking zijn vruchten af. Het aantal verzuim meldingen neemt af. Ook op het MBO zijn duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de

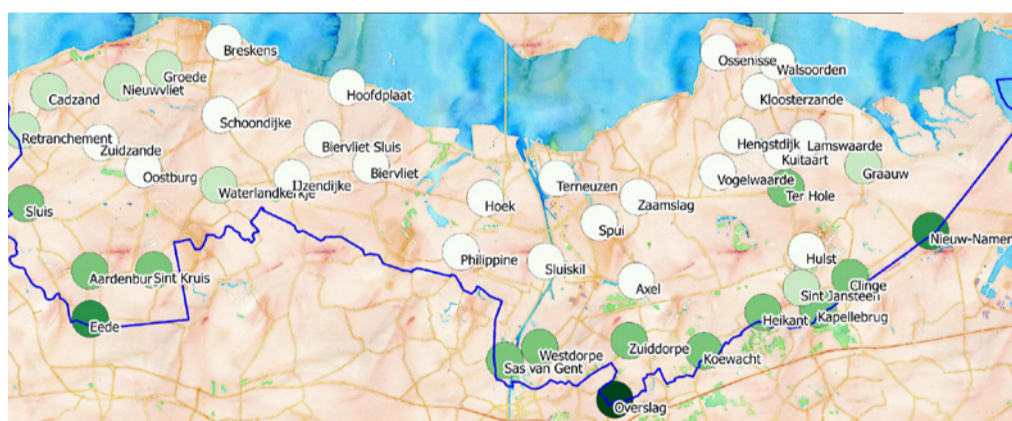
Grafiek 1 Aantal leer- en kwalificatieplichtigen per onderwijssoort

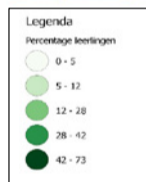
Tabel 1 (peildatum 1 juni)

Leer- en kwalificatieplichtigen Zeeuws-Vlaanderen

Onderwijs	2013/14	2014/15	2015/16	Toe-afname	Vershil %
Basisonderwijs	8.117	7.743	7.589	-154	-2,0
Voortgezet Onderwijs	5.534	5.465	5.328	-137	-2,6
Beroepsonderwijs	2.677	2.599	2.564	-35	-1,4
Belgisch onderwijs	1.042	1.104	1.212	108	9,8
Totaal	17.370	16.911	16.693	-218	-1,3

Jongeren van 5-18 jaar die onderwijs in België volgen

Ontwikkelingen in leerlingaantallen en leerlingenstromen in Zeeuws-Vlaanderen

Het aantal Zeeuws-Vlaamse leer- en kwalificatieplichtigen is in het afgelopen schooljaar gedaald met 218. De daling is minder dan in het schooljaar 2014 – 2015. Mogelijke verklaringen zijn de instroom van kinderen van statushou-

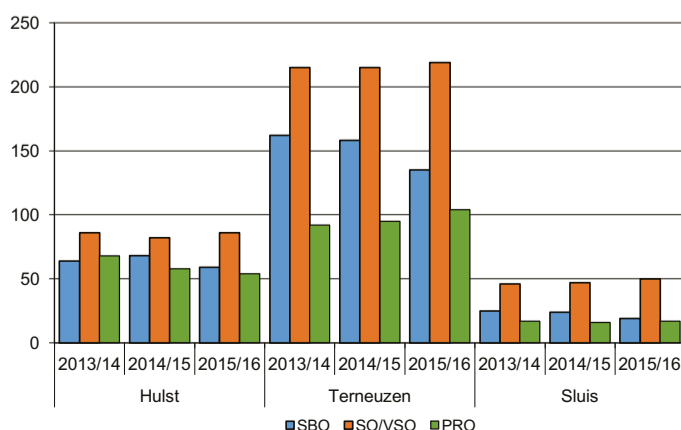
ders en de vestiging van Belgische gezinnen en Moelanders. Er gingen in het schooljaar 2015 – 2016 108 leerlingen meer naar het onderwijs in Vlaanderen dan in het voorgaande schooljaar. In elke gemeente stijgt het

aantal leerlingen dat in Vlaanderen naar school gaat. Deze stijging doet zich vooral in het basisonderwijs voor. Een reden zou kunnen zijn, dat steeds meer Belgen zich in Zeeuws-Vlaanderen vestigen, maar gebruik (blijven) maken van het onderwijs in Vlaanderen. Het percentage kinderen dat onderwijs in België volgt is in de gemeente Sluis het hoogst. Eén van de verklaringen hiervoor is dat er binnen de gemeente Sluis geen instelling voor speciaal onderwijs is en dat ongeveer 10% van het

aantal kinderen dat naar België gaat daar speciaal onderwijs volgt. 2/3 e van de kinderen die vanuit Sluis Voortgezet Onderwijs volgt in België gaat naar een gerichte vakschool zoals food, horeca, techniek, kunst, handel (ondernemer), land- en tuinbouw, sport en mode. Dit zijn specifieke opleidingen die binnen Zeeuws Vlaanderen niet in die vorm beschikbaar zijn. De verwachting was, dat met de invoering van passend onderwijs en de teruglopende leerlingaantallen in Zeeuws-Vlaanderen het aantal leerlingen in het Voortgezet Speciaal

Onderwijs en Praktijkonderwijs zou dalen. Er is echter een kleine stijging waar te nemen in alle drie de gemeenten, waarbij moet worden opgemerkt dat hierbij verschillen zijn tussen SBO, PRO en (V)SO. Zie daarvoor tabel 2. Als er een vergelijking wordt gemaakt met de landelijke cijfers, zaten er voorheen procentueel gezien minder kinderen in onze regio op het (voortgezet) speciaal onderwijs dan landelijk. Inmiddels zit onze regio net boven het landelijk gemiddelde.

Grafiek 2 Aantal leerlingen in het sbo, so/vso en pro

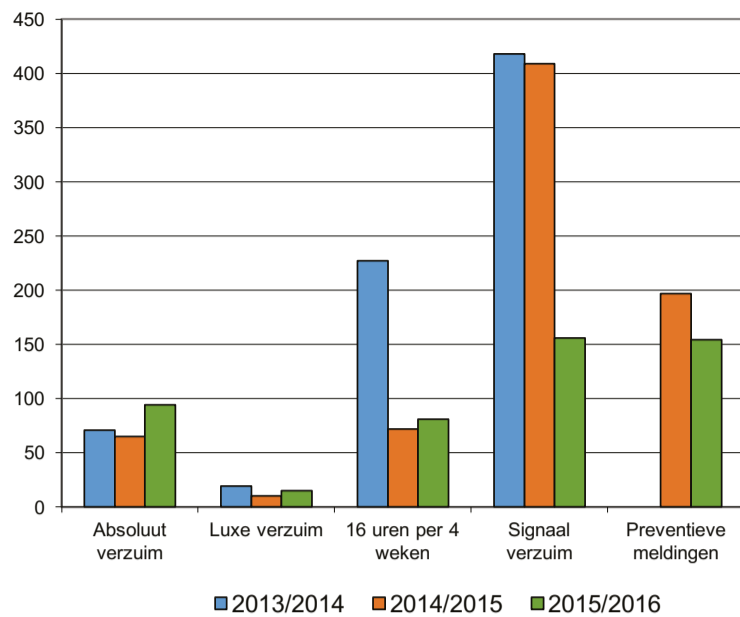

Tabel 2 (peildatum 1 juli)

Gemeente	Leerplichtigen			Kwalificatieplichtigen			% in Nederlands niet regulier onderwijs			% in België		
	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16
Hulst	3274	3145	2842	323	328	253	2,1	3,3	3,9	9,2	10,8	12,6
Terneuzen	6647	6558	6079	554	542	500	2,8	4,0	4,6	6,2	6,8	7,8
Sluis	2519	2430	2182	244	233	167	1,6	2,1	2,6	9,2	10,4	14,4
Totaal	12440	12133	11103	1121	1103	920	2,4	3,4	4,0	7,6	8,3	10,1

Grafiek 3

Verzuimmeldingen leer- en kwalificatieplichtigen per soort verzuim

Toelichting:

Het aantal verzuimmeldingen is in het afgelopen jaar wederom fors afgenomen. Dit komt omdat de diverse verzuimregelingen inmiddels goed bekend zijn bij zowel leraren als leerlingen. De school doet meer zelf aan preventie van schoolverzuim. Ook de inzet van preventieve processen leiden ertoe, dat er minder verzuim komt. Al voordat het verzuim begint wordt een passende oplossing gezocht voor de leerling die dreigt te gaan verzuimen. Het absoluut verzuim is gestegen. Dit komt, omdat ouders pas laat hun vrijstelling regelen voor Vlaanderen en omdat het administratieve proces hierop beter is ingericht.

Soorten verzuim

De school is verantwoordelijk voor het melden van schoolverzuim. Het is erg belangrijk dat het verzuim goed door school wordt geregistreerd. Er zijn verschillende soorten verzuim.

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim, wanneer een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling niet ingeschreven staat op een school en geen onderwijs volgt. Dit geldt niet als er sprake is van een verleende vrijstelling.

Relatief verzuim

Bij leerlingen die op school staan ingeschreven, maar de school niet geregeld bezoeken is er sprake van relatief verzuim. Relatief verzuim is weer onder te verdelen in luxe verzuim en signaalverzuim.

• Luxeverzuim

Van luxe verzuim is sprake wanneer ouders hun kinderen buiten de vastgestelde schoolvakanties mee op vakantie nemen of weghouden van school, zonder dat daar vrijstelling voor is verleend.

• Signaalverzuim

Van signaalverzuim is sprake bij spijbelgedrag en/of regelmatig te laat komen. Ook ziekteverzuim kan een signaal zijn. Signaalverzuim kan een uiting zijn van achterliggende problematiek, zoals problemen in de thuissituatie, pestproblemen, middelengebruik of psychische problemen.

16 uur per 4 weken

De wettelijke grens voor het melden van verzuim is 16 uur per 4 weken. Scholen zijn wettelijk verplicht dit te melden.

Preventieve melding

Jongeren die dreigen uit te vallen vanwege motivatieproblemen melden scholen ook bij het RBL. Denk aan leerplichtigen die voor een tweede keer zijn blijven zitten en nog steeds slechte resultaten behalen. Door op tijd in te stappen en een begeleidingstraject op te starten, willen wij voorkomen dat zij een voortijdig schoolverlater worden. Maar ook 18+ leerlingen of VSV'ers die opnieuw op school zijn begonnen kunnen preventief gevolgd worden.

Afdoening van verzuim

Er zijn verschillende interventies die de RBL-consulent kan inzetten na een melding of signaal. We bespreken hier de verschillende interventies zoals deze in het schooljaar 2015 – 2016 zijn ingezet. Bij alle meldingen (met uitzondering van absoluut verzuim) wordt een gesprek gevoerd om de oorzaak van het verzuim of andere problematiek te achterhalen. In veel gevallen is één gesprek voldoende om het verzuim te stoppen. Verdere begeleiding vanuit het RBL is dan niet noodzakelijk.

Waarschuwing

Soms is het effectief om een waarschuwing te geven. Er is dan een gesprek met leerling en ouders en de leerplichtige krijgt een formele waarschuwing van de RBL-consulent. Ook leerlingen die regelmatig te laat komen en/of licht verzuimen, worden direct op hun gedrag aangesproken en krijgen een waarschuwing om erger te voorkomen. In het schooljaar 2015 – 2016 heeft het RBL 172 waarschuwingen uitgedeeld. Dat is ongeveer hetzelfde aantal als het jaar ervoor.

HALT

Bij herhaaldelijk te laat komen en/of licht verzuim (< 60 uur) kan de RBL-consulent de leerling naar bureau HALT sturen. Een HALT –straf is een straf op maat die past bij de overtreding en bij de jongere. Denk hierbij aan een leeropdracht waarbij een jongere een werkstuk maakt over spijbelen en leerplicht. Hiermee wordt voorkomen dat leerlingen in aanraking komen met het Openbaar Ministerie. Afgelopen schooljaar werden 29 leerlingen doorgestuurd naar HALT. In het

schooljaar 2014 – 2015 waren dit nog 37 leerlingen.

Proces Verbaal

Een proces-verbaal (PV) wordt opgemaakt bij ernstig verzuim. De leerling heeft in dit geval meer dan 60 uur gespijbeld of is 60 keer te laat gekomen. De leerling die minder heeft gespijbeld maar onlangs vanwege een andere lichte vertreding naar HALT is gestuurd, krijgt ook een PV. De PV stuurt de leerplichtambtenaar naar de Officier van Justitie. De leerplichtige zal zich voor de rechter moeten verantwoorden. In 2015-2016 is het aantal Proces Verbalen dat werd opgesteld bijna verdubbeld naar 45. Het gaat dan in vrijwel alle gevallen om hardnekkig verzuim, waarbij leerlingen ondanks aangeboden hulp blijven verzuimen. Door middel van een uitspraak van de rechter kan hulpverlening worden afgedwongen. De afwikkeling door het Openbaar Ministerie verloopt moeizaam. Hierover zijn de 3 Zeeuwse RBL's in overleg met het Openbaar Ministerie. We kunnen het grote verschil in PV's ten opzichte van het voorgaande jaar niet verklaren en willen de komende jaren kijken of hier sprake is van een trend. Met

ingang van het schooljaar 2016 – 2017 kunnen we bovendien als alternatief de Last onder Dwangsom inzetten als middel om het verzuim te bestrijden.

Trajectbegeleiding

Als de leerling motivatieproblemen heeft, kampt met persoonlijke problemen of als er sprake is van een lastige thuissituatie start de RBL-consulent een begeleidingstraject op. Dit betekent begeleiding in de vorm van gesprekken om de jongere te motiveren of door te verwijzen naar de juiste hulp binnen of buiten de school. De inzet van trajectbegeleiding bij leerlingen in de leer- en kwalificatieplichtige leeftijd is enorm gedaald naar 40 nieuwe trajecten. Dit is te verklaren door de daling van het aantal verzuimmeldingen, door de versterking van de interne zorgstructuur van Scalda en door de mogelijkheden die Scalda biedt om individuele maatwerktrajecten aan leerlingen te bieden, inclusief begeleiding. Het RBL signaleert, dat de casussen waarbij trajectbegeleiding wordt opgestart vaak intensief zijn. De problematiek is complex.

VSV-traject

Iedere jongere tot 23 jaar, die het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie, is een voortijdig schoolverlater. Deze jongeren worden door de RBL-consulent benaderd om hen te motiveren om toch verder te leren en als dat niet lukt te begeleiden naar werk. In het schooljaar 2015 – 2016 zijn er 19 VSV-trajecten opgestart, tegenover 20 in het jaar ervoor.

Vrijstelling van de leerplicht in het schooljaar 2015-2016

In Nederland zijn kinderen vanaf vijf jaar tot het einde van het schooljaar waarin zij zestien jaar worden op grond van de Leerplichtwet verplicht om naar school te gaan. Op grond van de kwalificatieplicht moeten jongeren, als ze nog geen startkwalificatie hebben, tot achttien jaar onderwijs volgen. In bepaalde omstandigheden is er sprake van een uitzondering op deze regels en kun je een vrijstelling van de inschrijvingsplicht aanvragen.

De meeste vrijstellingen in Zeeuws-Vlaanderen worden verleend voor het volgen van onderwijs in het buitenland, artikel 5 onder c Leerplichtwet. In alle gemeenten neemt het aantal leerlingen dat onderwijs in België volgt toe. Zie voor een verdere toelichting pagina 1 van dit jaarverslag. De groep leerplichtigen die vrijgesteld zijn van onderwijs op grond van lichamelijke en medische gronden is afgenomen naar 42 (artikel 5 onder a Leerplichtwet). In het schooljaar 2014 – 2015 hadden nog 55 leerlingen een dergelijke vrijstelling. Door de komst van passend onderwijs zijn er steeds meer mogelijkheden om deze groep jongeren toch een vorm van onderwijs aan te bieden.

Staatssecretaris Sander Dekker heeft dit nog eens benadrukt door alle Nederlandse gemeenten aan te schrijven met het verzoek de vrijstellingen voor kinderen met een psychische of fysieke beperking nog eens goed te bekijken. Indien mogelijk moet leerlingen met een vrijstelling van de leerplicht alsnog een vorm van onderwijs worden aangeboden.

Wij hebben gehoor gegeven aan deze oproep en de verleende vrijstellingen nog eens kritisch doorgenomen. Na onderzoek blijkt dat de vrijstellingen terecht zijn toegekend. Echter veel vrijstellingen zijn voor meerdere jaren achter elkaar verleend en liepen af in het jaar 2015-2016. Betreffende kinderen zijn inmiddels ouder dan 18 jaar en dus niet meer leerplichtig. Dit verklaart ook de afname.

Daarnaast zijn er 2 vrijstellingen verleend voor het volgen van ander onderwijs (artikel 15 Leerplichtwet), tegenover 5 in het jaar ervoor. Denk hierbij aan leerlingen die wel in staat zijn om te leren maar niet in staat zijn om iedere dag naar school te gaan. Vaak gaat het om een medische achtergrond maar zij zijn niet dusdanig ziek dat er gedacht moet worden aan een vrijstelling op grond van artikel 5 onder a. Voor extra verlof van meer dan 10 schooldagen dient de leerplichtambtenaar vrijstelling te geven. Dit valt onder artikel 11 lid g. Dit heeft in het afgelopen schooljaar 1 maal plaatsgevonden en 10 keer vorig jaar. Als ouders overwegende bezwaren hebben tegen de levensbeschouwelijke richting van elke school binnen redelijke afstand, dan kunnen zij zich beroepen op artikel 5 onder b. In Zeeuws-Vlaanderen gaat het om 3 kinderen. Indien ouders zich beroepen op dit wetsartikel wordt een zorgvuldig onderzoek gestart. Er mag bijvoorbeeld nooit eerder onderwijs zijn gevolgd op een school. Indien dit wel het geval is, kunnen ouders niet op een later moment hun bedenkingen hebben. Het ministerie heeft wel het voornemen dit wetsartikel aan te passen. Dit zal echter niet eerder zijn dan schooljaar 2017/2018.

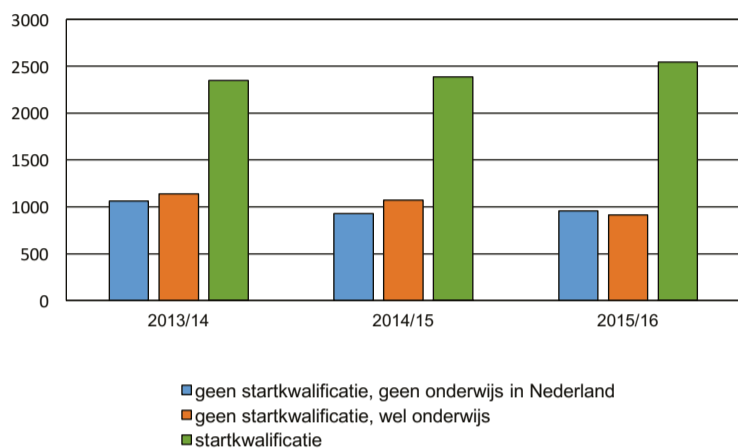

Thuiszitters

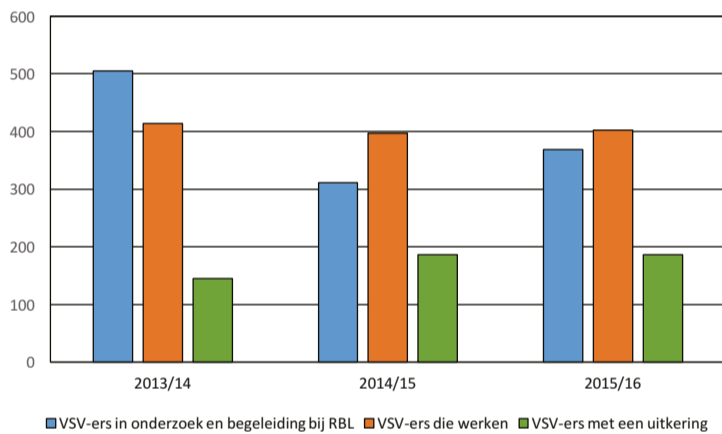
In Nederland is het recht op onderwijs geborgd in wet- en regelgeving, onder andere in de leerplichtwet. Toch zitten jaarlijks leerlingen om diverse redenen thuis. Over het algemeen gaat het om erg kwetsbare jongeren, complexe problematiek en een vaak langdurige zoektocht naar passende onderwijs en zorg. Als iemand "thuiszitter" is, kan dit enerzijds komen doordat de leerling niet gemotiveerd is om aan het onderwijs deel te nemen en anderzijds omdat de leerling niet aan het onderwijs kan deelnemen. In het eerste

geval moet het RBL handhavend optreden. In het tweede geval is een goede samenwerking tussen het RBL, de diverse schoolbesturen en samenwerkingsverbanden en andere partijen als jeugdhulpverlening belangrijk. In Zeeuws-Vlaanderen hebben we hiervoor het protocol thuiszitters opgesteld. In het schooljaar 2015 – 2016 waren er in Zeeuws-Vlaanderen 6 leerlingen die gedurende een periode thuiszitter waren volgens de landelijke definitie.

Grafiek 4 Aantal jongeren 18-23 jaar Zeeuws-Vlaanderen

Grafiek 5 Jongeren 18-23 jaar geen startkwalificatie geen onderwijs (VSV-ers)

Toelichting:

Het aantal jongeren met een startkwalificatie is met 6% gestegen van 2386 leerlingen in het schooljaar 2014 – 2015 naar 2544 leerlingen in het schooljaar 2015-2016. Het aantal jongeren dat geen startkwalificatie heeft en geen onderwijs volgt in Nederland is licht gestegen van 927 (2014 – 2015) naar 957 leerlingen, maar nog altijd een stuk lager dan in het schooljaar 2013 – 2014 (1064). Van de 957 leerlingen die geen startkwalificatie heeft en geen onderwijs volgt in Nederland heeft 42% een baan (402). 19% heeft een uitkering, bijvoorbeeld WAJONG of WWB.

Speerpunt van het RBL is om ook de overige groep volledig in beeld te hebben en indien mogelijk te begeleiden naar werk / participatie. We noemen dit de aanpak oud-VSV-ers. Het aantal jongeren dat in onderzoek staat (en in een aantal gevallen ook wordt begeleid door het RBL) is in het schooljaar 2015 – 2016 met 58 jongeren gestegen naar 369. In het schooljaar 2013 – 2014 was dit echter nog 505, dus het is te vroeg om hieruit conclusies te trekken. Een aantal van deze jongeren volgt waarschijnlijk onderwijs in Vlaanderen. Jongeren die al geruime tijd thuis zitten zijn vaak moeilijk te bemiddelen. Zij hebben een grote afstand tot het onderwijs en de arbeidsmarkt. De trajectbegeleiding is daardoor intensief.

Al deze leerlingen zijn uiteindelijk terug geleid naar een school. Dit was niet altijd de oorspronkelijke school. In één geval is vervolgens alsnog besloten tot opname in een gespecialiseerde instelling.

Overigens begeleidt het RBL niet alleen leerlingen die zonder geldige reden thuis zitten, maar is het RBL in veel gevallen ook betrokken bij leerlingen die niet naar school gaan wegens ziekte.

Wat is een thuiszitter?

Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht, die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht of vrijstelling heeft van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs.

Aanpak kwetsbare jongeren

Interview met de trajectbegeleider kwetsbare jongeren

Wie is Ester de Callafon ?

Ester is dé contactpersoon als het gaat om kwetsbare jongeren in de regio. Maar wie zijn dat precies? Voor wie gaat zij aan de slag? De jongere die onderwijs volgt in het praktijkonderwijs en speciaal voortgezet onderwijs en daarnaast een verhoogd risico loopt de school voortijdig te verlaten door een bijzondere thuissituatie, gedragsmoeilijkheden of specifieke leerbehoeften. Een jongere waar extra aandacht voor nodig is om deze naar de juiste (duurzame) plek op de arbeidsmarkt te begeleiden en daarbij de juiste zorg te kunnen (aan) bieden. Deze jongere valt in de doelgroep van Ester.

In september 2014 is Ester voor de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten aan de slag gegaan als trajectbegeleider kwetsbare jongeren. De verwachting was dat de doelgroep van Ester zou uitbreiden met die jongeren die vanaf 1 januari 2015 geen recht meer zouden hebben op Wajong.

De doelgroep van Ester valt binnen het doelgroepenregister en dat betekent dat zij gericht op zoek kan gaan naar garantiebanen voor haar jongeren. Ze heeft meer mogelijkheden om in gesprek te gaan met een werkgever. Er zijn nu banen die misschien niet helemaal geschikt zijn voor deze jongeren, maar als deze worden aangepast en toegeschreven op de kwetsbare jongeren past de functie wel. Doordat het bedrijf in aanmerking komt voor loonkostensubsidie kan deze jongere wel interessant zijn voor een bedrijf en zijn werkgevers eerder bereid om jongeren een kans te geven.

Als je aan Ester vraagt wat zij het belangrijkste vindt, geeft ze aan dat ze er vooral wil 'zijn' voor de jongere. Zij hebben vaak veel meegemaakt en hun vertrouwen is veelal geschonden. Zij wil dit niet nog eens schaden. Zij wil een jobhunter en jobcoach zijn voor de jongere door ze aan de hand te pakken en mee te nemen naar een bedrijf. Een werkgever die zij vooraf zorgvuldig

screent en matcht bij de jongere. Vervolgens gaan ze samen op pad. Want een jongere enkel een vacature toe mailen en succes toewensen met het sollicitatiegesprek, werkt niet. Vaak zijn zij niet in staat om zelf dit initiatief te nemen op de werkgever toe te stappen. Een 'ester' bij je hebben is prettig en dat weten ze inmiddels niet in alleen in Zeeland maar ook buiten de regio. Gemeenten Amersfoort, Gouda, Utrecht, Breda, hebben Ester de afgelopen periode uitgenodigd met het verzoek of zij de Zeeuwse werkwijze wil presenteren, want daar in Zeeuws-Vlaanderen weten ze hoe het werkt. Ook vindt Ester het leuk om voorlichting te geven aan groepen potentiële werkgevers om hen ervan te overtuigen dat juist haar doelgroep een kans moet krijgen. Zo sprak Ester een grote groep directeuren uit het bedrijfsleven toe en jongeren uit haar caseload in Biobase Terneuzen met na afloop een Meet & Greet. Of de bijeenkomst van HR-medewerkers in Orion in Vlissingen waarbij in spelvorm de deelnemers bewust werden gemaakt van de Zeeuws-Vlaamse aanpak omtrent kwetsbare jongeren.

Wat maakt dan het verschil?

De trajectbegeleider kwetsbare jongeren in Zeeuws-Vlaanderen is zowel nauw betrokken bij het onderwijs als het bedrijfsleven en deze combinatie past men bij veel gemeenten niet toe. Maar dit is juist de kracht van een goede trajectbegeleider. Ester woont leerlingen gesprekken bij op de scholen voor praktijkonderwijs en speciaal voortgezet onderwijs. Hierdoor kent zij de leerlingen in de bovenbouw en weet zij wat hun sterke punten zijn of juist hun valkuilen. Ester gaat al vroeg op zoek naar een geschikte plaats voor hem binnen haar netwerk van Zeeuwse bedrijven. Leerlingen kunnen in principe tot hun 18e jaar op school ingeschreven blijven staan, maar jongeren van deze scholen mogen vanaf 16 jaar uitstromen naar arbeid. Werkt onderwijs dus niet meer voor een leerling, dan heeft Ester al werk kunnen verrichten door onderzoek te doen

naar de mogelijkheden van deze leerling en kan hem richting werk loodsen zonder dat hij thuis komt te zitten. "Als je wacht met contact te zoeken als de jongere eenmaal thuis zit, ben je hem kwijt", aldus Ester.

Als jongeren 16 jaar zijn mogen ze ook naar het MBO. Lukt dat niet, dan kent Ester deze jongere al vanwege haar betrokkenheid bij de laatste jaren onderwijs en kan ze toch alsnog gericht gaan zoeken naar een plek op de arbeidsmarkt. Ook is Ester betrokken bij de zoektocht naar stageplaatsen. In eerste instantie is dat de verantwoordelijkheid van de school, maar lukt dat niet dan Ester in haar netwerk verder zoeken. Vaak is de stageplaats van een jongere een plek waar ze na afronding van school kunnen blijven. Dus ook de screening van een stageplek is belangrijk. Past deze bij de jongere? Multidisciplinair Casusoverleg (MCO) werkt Ester vindt het spijtig te moeten opmerken dat ze een stijging ziet van de problematiek van haar jongeren die bij haar aankloppen. Er is vaak zoveel aan de hand. "Ik kan ze onmogelijk allemaal helpen", aldus Ester. Ze vindt de ontwikkeling van het MCO daarom een welkome advies bron. "Hier zitten alle netwerkpartners aan tafel. Genoeg ruimte om casussen te bespreken en jongeren door te leggen als ik concludeer dat eerst zorg aan zet is en dan pas werk of scholing. Soms kiezen we ervoor om samen op te trekken in een casus maar dan is overleg en betrokkenheid erg belangrijk. Door de vorming van het MCO vindt overleg intensief plaats".

Doorstroom naar MBO

Opvallend dit jaar is wel dat veel jongeren van praktijkonderwijs doorstromen naar het MBO niveau 1. De samenwerking (Zeeuwse stichting maatwerk) tussen Scalda en praktijkschool maken deze doorstart mogelijk. De school besluit op basis van motivatie en capaciteiten van de jongere of hij kan starten op het MBO. De leerling blijft dan ingeschreven staan op de praktijkschool maar wordt voor maximaal twee jaar gedetacheerd naar het MBO.

Wajong en de doelgroepenregister

Vanaf 1 januari 2015 is de participatiewet in gegaan. Deze wijzigd de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (Wsv) en de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). Doel van deze wet is om met één regeling te zorgen dat zoveel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking bij een reguliere werkgever aan de slag gaan. Gemeenten zijn belast met de uitvoering van deze wet. De wet heeft er voor gezorgd dat jongeren die voorheen Wajong kregen nu alleen nog Wajong krijgen als ze echt geen arbeid kunnen verrichten. Alle jongeren die wel arbeid kunnen verrichten vallen onder de participatiewet en moeten aan het werk geholpen worden, eventueel met behulp van Ester. Voor de jongeren die wel kunnen werken, maar niet de mogelijkheid hebben om het

wettelijk minimumloon te verdienen is er een mogelijkheid om een aanvraag te doen voor het doelgroepenregister. Bij dit traject is de arbeidsdeskundige betrokken. En volgt een keuring waarbij de jongere wel of niet in het register wordt geplaatst. Het doelgroepenregister is een landelijk register, waarin alle mensen staan die vallen onder de banenafspraken. Dit is een afspraak tussen de overheid en sociale partners om meer banen te creëren voor mensen met een beperking. Deze banen noemen we ook garantiebanen. Het UWV beheert dit register. Onlangs heeft de overheid besloten om medio 2016 jongeren uit het speciaal voortgezet onderwijs op te nemen in het doelgroepenregister. Vanaf januari 2017 geldt ook voor de jongeren van praktijkonderwijs.

Convenanten Voortijdig schoolverlaten

Nederland is verdeeld in 39 RMC-regio's, waaronder de regio Zeeuws-Vlaanderen. De rijksoverheid heeft met alle regio's afspraken gemaakt met scholen en gemeenten om hun aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters te verminderen. De afspraken zijn vastgelegd in prestatiegerichte convenanten voor de periode 2012 – 2015. Deze convenanten zijn verlengd voor het schooljaar 2015 – 2016. Er zijn per opleiding op landelijk niveau streefnormen vastgesteld voor het verminderen van het aantal nieuwe VSV-ers (tabel 3). Gemeenten en scholen voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs kunnen een subsidie krijgen voor de aanpak van schooluitval. Samen met het onderwijs is afgesproken hoe het geld wordt besteed. De RMC-regio's Zeeuws-Vlaanderen, Oosterschelde-

regio en Walcheren werken op de meeste projecten samen. De gegevens worden op landelijk niveau gemonitord en lopen een schooljaar achter.

In het afgelopen jaar investeerden de partijen in Zeeland in de volgende maatregelen:

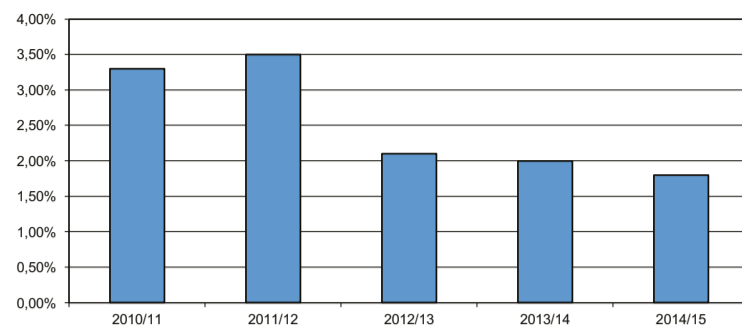
- Verzuimaanpak 18+ (€ 102.500) Verzuim is de beste indicator voor dreigende schooluitval. Door het oppakken van verzuim bij 18+-ers op dezelfde manier als bij leerplichtige leerlingen zijn school en het RBL aan de slag om uitval te voorkomen.
- Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB), inclusief warme overdracht van voortgezet onderwijs naar MBO (€ 90.000)
- Plusvoorzieningen: opvang en begeleiding van overbelaste jongeren door het onderwijs (€ 145.000)

In het VO gaat het om individueel maatwerk, in het MBO bestaat een deeltijd-opvangvoorziening.

Van de voorgaand jaren was er een bedrag van € 200.000,00 over op het project LOB. Daarvan is in de drie regio's € 145.000,- ingezet voor de trajectbegeleiders Kwetsbare Jongeren. De overige € 55.000,00 is ingezet op de aansluiting VO – MBO (pluscoaching in het MBO).

Speciale aandacht is er voor de 'kwetsbare jongeren'. Voor een uitgebreide kennismaking met onze trajectbegeleider kwetsbare jongeren verwijzen wij u naar het interview op pagina 3 van dit jaarverslag.

Grafiek 6 Percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters

Tabel 3 Totaal aantal onderwijsdeelnemers en aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters 2014-2015

	deelnemers	vsv's	% vsv ZVL	% vsv landelijk
Totaal	7.386	130	1,8%	1,8
Totaal VO	5.210	29	0,6%	
VO onderbouw	2.566	5	0,2%	0,2%
VMBO bovenbouw	1.399	18	1,3%	1,5%
HAVO/VWO bovenbouw	1.245	6	0,5%	0,1%
Totaal MBO	2.176	101	4,6%	
MBO niveau 1	55	22	40,0%	22,5%
MBO niveau 2	411	48	11,7%	10%
MBO niveau 3+4	1.710	31	1,8%	2,75%

Leerlingenvervoer in Zeeuws-Vlaanderen

In principe gaan leerlingen op eigen gelegenheid naar school. Maar als de school te ver van huis ligt of als je door een handicap niet zelf naar school kan gaan, kun je soms in aanmerking komen voor leerlingenvervoer of krijgen de ouders mogelijk een vergoeding van de reiskosten van en naar school.

Voor leerlingenvervoer komen leerlingen in aanmerking die:

- door hun levensovertuiging een

school voor primair onderwijs bezoeken die verder ligt dan de door gemeenten of wettelijk voorgeschreven kilometergrens;

- door hun handicap niet zelfstandig met het openbaar vervoer kunnen reizen;

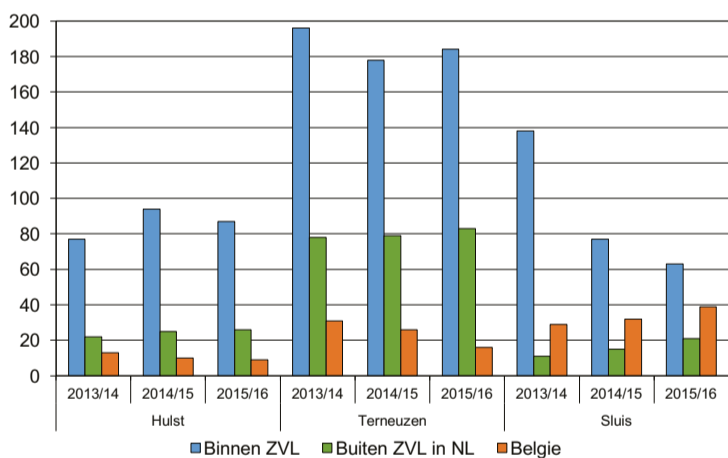
De gemeenten moeten dus zorgen voor een 'passende vervoersvoorziening' voor kinderen die op grond van hun handicap of de afstand tot de dichtstbijzijnde toegankelijke school

(op grond van denominatie, dan wel afstand) recht hebben op een vervoersvoorziening. Er zijn verschillende mogelijkheden voor leerlingenvervoer: zo kan een kind een openbaarvervoerabonnement krijgen (eventueel ook voor de begeleider), gebruik maken van georganiseerd vervoer met bus of taxi (aangepast vervoer) of de ouder krijgt een vergoeding voor het zelf halen en brengen van hun kinderen.

Toelichting:

130 jongeren werden in 2014 – 2015 aangemerkt als VSV-er. Deze leerlingen werden in de periode 1 oktober 2014 tot 1 oktober 2015 uitgeschreven uit het bekostigd onderwijs en zijn in die periode niet teruggekeerd in het bekostigd onderwijs. Dit is 1,8% van het totale aantal leerlingen in het Voortgezet Onderwijs en MBO. Dit betekent dat Zeeuws-Vlaanderen precies de landelijke norm haalt. De grootste uitval vindt plaats vanaf 18 jaar en dan vooral in het MBO op niveau 1. Een aanzienlijk deel van deze jongeren heeft geen VO-diploma. Belangrijk om te melden is, dat een diploma op niveau 1 niet telt als 'startkwalificatie' (en dus als uitval op niveau 1 volgens de definitie). Voor een aantal jongeren is dit echter het hoogst haalbare en volgt na het behalen van de niveau 1 opleiding toeleiding naar werk.

Grafiek 7 Leerlingenvervoer Zeeuws-Vlaanderen

Tabel 4

	Openbaar Vervoer			Eigen vervoer			Aangepast vervoer (taxi)		
	2013/2014	2014/2015	2015/16	2013/2014	2014/2015	2015/16	2013/2014	2014/2015	2015/16
PO (incl SBO)	78	65	65	19	13	15	138	110	118
VO	1	3	3	1	0	0	13	11	17
(V)SO	16	21	25	4	9	14	255	270	271
Totaal	95	89	93	24	22	29	406	391	406

In het jaar 2015 - 2016 hebben we in Zeeuws-Vlaanderen 528 kinderen vervoerd van en naar school. Dit aantal ligt iets hoger dan het jaar ervoor.

Toelichting:

In het jaar 2014 – 2015 hebben we in Zeeuws-Vlaanderen 502 kinderen vervoerd van en naar school. Het merendeel van deze kinderen volgt onderwijs in het speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs. In de gemeente Terneuzen is er een grote groep kinderen die op basis van de levensovertuiging een school bezoekt op grote afstand van het woonadres en op grond daarvan in aanmerking komt voor leerlingenvervoer.

Financieel overzicht RBL 2015

RBL	Begroting 2015	Jaarrekening 2015	Bijdrage gemeenten 2015	Begroting 2016 (1e wijz)
Uitgaven:				
Leerplicht	€ 277.405,00	€ 273.740,00	€ 193.176,00	€354.808,00
RMC	€ 446.279,00	€ 497.243,00	-	€ 532.478,00
Leerlingenvervoer	€ 49.000,00	€13.768,00	€13.768,00	€ 49.000,00
	€ 772.684,00	€ 784.751,00	€ 206.944,00	€ 936.286,00
Inkomsten				
Bijdrage totaal	€ 245.683,00	€ 206.944,00		€ 322.808,00
Bijdrage Hulst	€ 63.396,00	€ 53.400,00	€ 53.400,00	€ 82.636,00
Bijdrage Terneuzen	€ 131.107,00	€ 110.434,00	€ 110.434,00	€ 172.715,00
Bijdrage Sluis	€ 51.180,00	€ 43.110,00	€ 43.110,00	€ 67.458,00
RMC rijksvergoeding	€ 320.317,00	€326.409,00		€ 321.00,00
RMC rijksvergoeding kwalificatieplicht	€ 80.772,00	€ 80.564,00		€81.000,00
Overig	€ 125.962,00	€170.834,00		€ 211.477,00
Totaal	€772.684,00	€784.751,00		€ 936.287,00

Toelichting:

In 2015 bedroeg de formatie 9.56 fte. Hiervan werd 1 fte ingezet ten behoeve van het leerlingenvervoer. 3,88 fte ten behoeve van leerplicht en 4,68 fte ten behoeve van de RMC-functie. Naast de RMC-rijksvergoeding en de gemeentelijke bijdrage hebben we ook ESF-middelen en middelen uit de VSV-convenanten ingezet

Colofon

Redactie
Pieter Bervoets, Saskia Hamelink, Sandra Goossen, Mike Jansen

Ontwerp
Nilsson communicatiekunstenaars

Uitgever
Gemeente Terneuzen

Contact

Bezoekadres
Stadhuisplein 1
4531 GZ Terneuzen

Postadres
Postbus 35
4530 AA Terneuzen

Antwoordadres
Antwoordnummer 91
4530 VB Terneuzen

T: 0115 - 455 000
F: 0115 - 618 428
E: rbl@terneuzen.nl

www.lereninzeeland.nl

Belangrijke beleidsontwikkelingen en speerpunten voor 2016 - 2017

Ook in het schooljaar 2016 – 2017 zijn we weer hard aan de slag om het RBL verder te ontwikkelen.

Voor 2016 – 2017 heeft het RBL de volgende speerpunten vastgesteld:

1. Profileren binnen het Primair Onderwijs;
2. Contact leggen met de Vlaamse onderwijs waar Zeeuws-Vlaamse leerlingen heen gaan.
3. Het actualiseren van het bedrijfsplan van het RBL met inachtneming van de uitbreiding van de wettelijke taken.
4. Investering in de samenwerking met de jeugdhulpverlening.
5. Overzicht van het onderwijsaanbod en de wetgeving hieromtrent in Vlaanderen verder opzetten en een analyse uitvoeren op de stijging van het aantal leerlingen in Vlaanderen.